

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ

॥ ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

|| ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ||

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ഹരിണാ ഹരിനീലൈശ്ച

പ്രതിയത്വതീം സദാ |

അയത്വലഭ്യനിർവാണാം

ആശ്രയേ മണിപാദുകാം || 20.1 ||

ഹരിരത്നമരീചയസ്തുവൈതേ

നവനീലീരസനിർവിശേഷവർണാഃ |

ശ്രുതിമൂർധനി ശൗരിപാദരക്ഷേ !

പലിതാനുദ്ഭവദേഷജം ഭവന്തി || 20.2 ||

അളകൈരിവ ബിംബിതൈഃ ശ്രുതിനാം

ഹരിനീലൈഃ സൃജ്ഞസി ത്വമുൻമയുഖൈഃ |

കമലാദധിതസ്യ പാദരക്ഷേ !

കരുണോദൻവതി ശൈവലപ്രരോഹാൻ || 20.3 ||

അനഘൈർഹരിനീലപദ്ധതിനാം

പ്രഥമാനൈർമണിപാദുകേ ! മയുഖൈഃ |

അധരീകുരുഷേ രമാംഗപാണേഃ

അമിതാമൂർധ്യമവസ്ഥിതസ്യ കാന്തിം || 20.4 ||

ചരണാവനി ! ഭാതി സഹ്യകന്ധയാ
 ഹരിനീലദ്യുതിഭിസ്സുവാനുവിദ്ധാ |
 വസുദേവസുതസ്യ രംഗവൃത്തേഃ
 യമുനേവ സ്വയമാഗതാ സമീപം || 20.5 ||

അവധീരിതദേവതാന്തരാണാം
 അനഘ്വൈസ്ത്വം മണിപാദുകേ ! മയുഖൈഃ |
 ഹരിനീലസമുദ്ഭവൈർവിധത്തേ
 ഹരിസാരൂപ്യമയത്തതോ ജനാനാം || 20.6 ||

നേത്രേഷു പുംസാം തവ പാദരക്ഷേ !
 നീലാശുഭാസാ നിഹിതാഞ്ജനേഷു |
 ശ്രീയാ സമം സംശ്രിതരംഗകോശോ
 നിധിഃ സ്വയം വ്യക്തിമുപൈതി നിത്യം || 20.7 ||

അഭംഗുരാമച്യുതപാദരക്ഷേ !
 മന്ധയാം മഹാനീലരുചിം ത്വദീയാം |
 നിഃശ്രേയസദ്യാരകവാടികായാഃ
 ശങ്കേ സമുത്പാടനകുഞ്ചികാം നഃ || 20.8 ||

ജീവയത്യമൃതവർഷിണീ പ്രജാഃ
 താവകീ ദനുജവൈരിപാദുകേ ! |
 ഘോരസംസരണഘർമനാശിനീ
 കാളികേവ ഹരിനീലപദ്ധതിഃ || 20.9 ||

ശതമഖോപലഭംഗമനോഹരാ
 വിഹരസേ മുരമർദനപാദുകേ ! |
 മണികിരീടഗണേഷു ദിവൗകസാം
 മധുകരീവ മനോരമപക്തിഷു || 20.10 ||

അൻവിച്ഛതാം കിമപി തത്ത്വമനന്യദ്യശ്യം
 സദ്യക്പ്രകാശജനനീ ധൃതകൃഷ്ണരൂപാ |
 പാദാവനി ! സ്തുരസി വാസവരത്തരദ്യാ
 മധ്യേ സമാധിനയനസ്യ കനീനികേവ || 20.11 ||

മാതഃ ! സലീലമധിഗദ്യ വിഹാരവേലാം
 കാന്തിം സമുദ്വഹസി കാഞ്ചനപാദുകേ ! ത്വം |
 ലക്ഷ്മീകടാക്ഷരുചിരൈർഹരിനീലരതൈഃ
 ലാവണ്യസിന്ധുപൃഷ്ഠതൈരിവ രംഗധാമ്നഃ || 20.12 ||

കൃപ്താവകുംഠനവിധിർമണിപാദരക്ഷേ !
 നീലാംശുകൈർവലഭിദശ്ശസമുദ്ഭവൈന്യേ |
 സംഗച്ഛതേ മുനിജനസ്യ മതിഃ സമാധൗ
 രാത്രൗ സമസ്തജഗതാം രമണേന ലക്ഷ്മ്യാഃ || 20.13 ||

ദ്രഷ്ടും കദാചന പദാവനി ! നൈവ ജന്തുഃ
 ശക്നോതി ശാശ്വതനീധിം നിഹിതം ഗൃഹായാം |
 കൃഷ്ണാനുരൂപഹരിനീലവിശേഷദ്യശ്യാ
 സിദ്ധാഞ്ജനം ത്വമസി യസ്യ ന ദേവി ! ദൃഷ്ട്വേഃ || 20.14 ||

പ്രത്യേമി രംഗന്യപതേർമണിപാദുകേ ! ത്വാം
 കൃഷ്ണാന്തരംഗരുചിഭിർഹരിനീലരതൈഃ |
 വിശ്വാപരാധസഹനായ പദം തദീയം
 വിശ്വംഭരാം ഭഗവതീം സമയേ ഭജന്തീം || 20.15 ||

മത്യാ മഷീം പരിമിതാം ഭവതീ തദന്യാം
 വൈകുംഠപാദരസികേ മണിപാദുകേ ! സ്യാൻ |
 അക്തേ സ്വയം കിരണലേപിഭിരിന്ദ്രനീലൈഃ
 ആശാതടേഷു ലളിതാനപദാനവർണാൻ || 20.16 ||

വലമനമണീനാം ധാമഭിസ്താവകാനാം
 മധുരിപുപദരക്ഷേ ! വാസരൈരവ്യപേതാ |
 അഭിസരണപരാണാം വൽലവീനാം തദാസ്സീത്
 ശമിതഗുരുഭയാർതിഃ ശർവരീ കാചിദന്യാ || 20.17 ||

ശതമഖമണിഭംഗൈരുന്മയുഖൈർഭിശന്തീ
 ശരണമുപഗതാനാം രംഗനാഥേന സാമ്യം |
 പ്രഥയസി ജഗതി ത്വം പാദുകേ ! ഹൈതുകാനാം
 ഉപനിഷദുപഗീതാം തത്ക്രതുന്യായവാർതാം || 20.18 ||

പരിചരതി വിധൗ ത്വാം പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ
 പദസരസിജഭൃംഗൈർഭാസുരൈരിന്ദ്രനീലൈഃ |
 പ്രകടിതയമുനൗഘാ ഭക്തിനമ്രസ്യ ശംഭോഃ
 പരിണമയസി ചൂഡാവിഷ്ണുപദ്യാഃ പ്രയാഗം || 20.19 ||

പദകിസലയസംഗാത് പാദുകേ ! പത്രളശ്രീഃ
 നഖമണിഭിരുദാരൈർനിത്യനിഷ്ണനപുഷ്പാ |
 ശതമഖമണീനീലാ ശൗരിലാവണ്യസിന്ധോഃ
 നിബിഡതമതമാലാ കാപി വേലാവനീ ത്വം || 20.20 ||

ത്വയി വിനിഹിതമേതത് ക്വേപി പശ്യന്തി മന്ദാഃ
 ശതമഖമണീജാലം ശാർംഗിണഃ പാദരക്ഷേ ! |
 വയമിദമിഹ വിദ്മഃ പ്രാണിനാം ഭാവുകാനാം
 ഹൃദയഗൃഹഗുഹാഭ്യഃ പീതമന്ധം തമിസ്രം || 20.21 ||

ക്ലപ്തശ്യാമാ മണിഭിരസിതൈഃ കൃഷ്ണപക്ഷേണ ജുഷ്ടാ
 ഭ്രൂയഃ പുംസാം ജനയസി ഗതിം ദക്ഷിണാമുദ്വഹന്തീ |
 തേനാസ്മാകം പ്രഥയസി പരം പാദുകേ ! തത്ത്വവിദ്ഭിഃ
 മൗഘ ഭൃഷ്ടാം നിഗമവചസാം മുക്തികാലാവ്യവസ്ഥാം || 20.22 ||

സദ്ഭിർജുഷ്ടാ സമുദിതവിധുർജ്ജൈത്രയാത്രാവിനോദേ -
 ഷ്യാതൻവാനാ രജ്ജനിമനഘാമിന്ദ്രനീലാംശുജാലൈഃ |
 ചിത്രം വ്യാതാ കുമുദവനതഃ പാദുകേ ! പുഷ്യസി ത്വം
 വ്യാകോചത്വം വിബുധവനിതാവക്ത്രപങ്കേരുഹാണാം || 20.23 ||

നിത്യം ലക്ഷ്മീനയനരുചിരൈഃ ശോഭിതാ ശക്രനീലൈഃ
 സാലഗ്രാമക്ഷിതിരിവ ശുഭൈഃ ശാർംഗിണോ രൂപഭേദൈഃ |
 സാകേതാഭഃ സമധികഗുണാം സമ്പദം ദർശയന്തി
 മുക്തിക്ഷേത്രം മുനിഭിരഖിലൈർഗീയസേ പാദുകേ ! ത്വം || 20.24 ||

പാദന്യാസപ്രിയസഹചരീം പാദുകേ ! വാസഗേഹാത്
 ത്യാമാരുഹ്യ ത്രിചതുരപദം നിർഗതേ രംഗനാഥേ |
 അന്തഃ സ്തിഗ്ധൈരസുരമഹിളാവേണിവിക്ഷേപചിത്രൈഃ
 ശ്യാമച്ഛായം ഭവതി ഭവനം ശക്രനീലാംശുഭിന്ദ്രേ || 20.25 ||

യാ തേ ബാഹ്യാംഗണമഭിയതഃ പാദുകേ ! രംഗദർതുഃ
 സഞ്ചാരേഷു സ്തുരതി വിതതിഃ ശക്രനീലപ്രഭായാഃ |
 വിഷ്വക്സേനപ്രഭൃതിഭിരസൗ ഗൃഹ്യതേ വേത്രഹസ്തൈഃ
 ഭൂവിക്ഷേപസ്തുവ ദിവിഷദാം നൂനമാഹ്യാനഹേതുഃ || 20.26 ||

അക്ഷണോരഞ്ജനകൽപനാ യവനികാ ലാസ്യപ്രസുതേർഗതഃ
 ചിദ്ഗംഗായമുനാ മുകുന്ദജലധേർവേലാതമാലാടവീ |
 കാന്താകുന്തളസന്തതിഃ ശ്രുതിവധുകസ്തുരികാലക്രിയാ
 നിത്യം രത്നപദാവനി ! സ്തുരതി തേ നീലാ മണിശ്രേണികാ || 20.27 ||

നിരന്തരപുരന്ദരോപലഭുവം ദ്യുതിം താവകീം
 അഖൈമി മണിപാദുകേ ! സരണിസംഗിനീം രംഗിണഃ |
 തദീയനവയൗവനദ്വിരദമൽലഗണ്യസ്ഥലീ
 ഗളൻമദത്ഥലംത്ഥലാബഹുളകജ്ജളശ്യാമികാം || 20.28 ||

പ്രതീമസ്ത്യാം പാദാവനി ! ഭഗവതോ രംഗവസതേഃ
 ഘനീഭൂതാമിത്ഥം പദകമലമാധ്വീപരിണതിം |
 സ്തുരന്തഃ പര്യന്തേ മദഗരിമനിഷ്ഠനമധുപ -
 പ്രസക്തിം യത്രൈതേ വിദധതി മഹാനീലമണയഃ || 20.29 ||

നമതാം നിജേന്ദ്രനീല -
 പ്രഭവേന മുകുന്ദപാദുകേ ! ഭവതീ |
 തമസാ നിരസ്യതി തമഃ
 കണ്ടകമിവ കണ്ടകേനൈവ || 20.30 ||

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
 ശ്രീമദ്വേദകസനാമസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
 ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ||
 കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |
 ശ്രീമതേ വേദകേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||